

**Chambre
des Représentants**

27 JANVIER 1954.

PROJET DE LOI

majorant de 10 % les pensions prévues aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions militaires et les pensions de réparation, organisant la mobilité de ces pensions et supprimant la deuxième révision quinquennale prévue à l'article 16 des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS.

Le présent Gouvernement a déjà demandé pour les victimes de la guerre, militaires et civils victimes du devoir civique, un effort considérable au Pays.

Entre autres mesures, il y a lieu de signaler notamment : la loi du 26 juillet 1952, qui a augmenté la charge annuelle des pensions de guerre de 386 millions de francs, et la loi du 24 juin 1952, qui a créé le chevron de captivité comportant une charge annuelle nouvelle de 25 millions de francs.

Les invalides de guerre demandent, depuis plusieurs années, le retour à la mobilité qui avait été établie par la loi du 28 juillet 1926 en faveur des diverses catégories de pensionnés pour invalidité ou d'ayants droit.

Il y a lieu tout d'abord de faire observer que cette mobilité ne s'appliquait qu'aux pensions des victimes de la guerre de 1914-1918. Les victimes de la guerre 1940-1945 jouissaient à l'origine d'un régime fondé sur d'autres bases ; les lois du 10 août 1948 et du 26 juillet 1952 leur ont cependant accordé des majorations identiques à celles données aux pensionnés de la guerre 1914-1918.

Par ailleurs, les veuves ont à l'heure actuelle déjà des pensions qui dépassent considérablement les taux qu'elles atteindraient par le retour à la loi du 28 juillet 1926. L'avantage est dans le plus grand nombre de cas de l'ordre de 90 %.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

27 JANUARI 1954.

WETSONTWERP

tot verhoging van 10 % van de pensioenen voorzien bij de titels II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen en de vergoedingspensioenen, tot inrichting van de mobiliteit van deze pensioenen en tot afschaffing van de tweede vijfjaarlijkse herziening voorzien bij artikel 16 van de wetten op de vergoedingspensioenen, samengeordend bij het besluit van de Regent van 5 October 1948.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De huidige Regering heeft aan het Land reeds een buitengewone krachtinspanning gevraagd voor de oorlogsslachtoffers, militairen en burgers die het slachtoffer werden van de burgerlijke plicht.

Als andere maatregelen past het namelijk te signaleren : de wet van 26 Juli 1952, welke de jaarlijkse last van de oorlogspensioenen met 386 miljoen frank verhoogd heeft, en de wet van 24 Juni 1952, tot instelling van de gevangenschapstreep welke een nieuwe jaarlijkse last van 25 miljoen frank voor gevolg had.

De oorlogsinvaliden vragen, sinds verscheidene jaren, de terugkeer tot de mobiliteit welke door de wet van 28 Juli 1926 was vastgesteld geworden ten bate van de verschillende categorieën van gepensioneerden wegens invaliditeit of van rechthebbenden.

Eerst en vooral moet er aangestipt worden dat deze mobiliteit slechts voorzien was voor de slachtoffers van de oorlog 1914-1918. De slachtoffers van de oorlog 1940-1945 hadden oorspronkelijk een op andere grondslagen gevestigd regime; de wetten van 10 Augustus 1948 en van 26 Juli 1952 hebben hun nochtans verhogingen toegekend gelijk aan deze welke de gepensioneerden van de oorlog 1914-1918 bekomen hebben.

Anderdeels, hebben de weduwen, ten huidigen dage, pensioenen die aanzienlijk de bedragen te boven gaan welke ze zouden bereiken door de terugkeer tot de wet van 28 Juli 1926. Het voordeel bedraagt in het grootst aantal gevallen 90 %.

Enfin, la loi du 26 juillet 1952 a mis fin formellement et en termes exprès à la loi du 28 juillet 1926.

Le retour à la loi de 1926 représenterait une dépense considérable de l'ordre de quelque 600 millions de francs par an.

On comprendra aisément que le Gouvernement actuel, à quelques semaines d'une consultation électorale, ne puisse pas donner une solution à un problème aussi ample en laissant au Gouvernement à venir la charge de rechercher les voies et moyens propres à le réaliser.

Malgré les très lourdes charges qui pèsent sur le Pays, notamment faut-il le rappeler, dans le domaine de la défense nationale, le Gouvernement a cependant décidé de soumettre au Parlement un projet qui marque un nouvel effort en faveur des victimes du devoir civique et militaire.

Cela se ferait en majorant de 10 % à partir du 1er juillet 1954, les taux que les pensions ont atteints après les majorations de la loi du 26 juillet 1952. Compte tenu de cette nouvelle majoration, l'augmentation globale accordée depuis 1950 atteint ainsi selon la catégorie des pensions de 25 à 35 %.

Par ailleurs, les pensions dont il s'agit ici étant actuellement calculées d'une façon très compliquée, il importe tout d'abord, de fixer clairement la base qui après avoir été majorée de 10 % sera dorénavant seule utilisée dans tous les documents officiels, de façon que chacun des intéressés puisse se rendre compte du montant de sa pension.

Les §§ 1 et 2 de l'article premier n'ont pas d'autre portée. Le taux unique sera publié par arrêté royal afin que toute hésitation et tout mécompte soient évités.

Alors que les traitements des agents de l'Etat et la pension de retraite et de survie varient automatiquement en raison de l'index des prix de détail, les pensions militaires accordées aux invalides, aux veuves, aux orphelins et aux descendants, ainsi que les pensions de réparation ne bénéficient plus depuis la dernière guerre d'un pareil régime de mobilité.

Le Gouvernement veut combler cette lacune, en assurant aux victimes de pareils dommages, le maintien du pouvoir d'achat de leur pension.

C'est l'objet des §§ 3 et 4 de l'article premier du projet de loi ci-joint. Les règles qu'ils tendent à mettre en vigueur, sont fondées sur celles qui figurent à l'arrêté royal du 16 février 1953, portant statut pécuniaire du personnel des Ministères. Il y a cependant des différences dues à la nature des pensions en cause, et aux considérations qui sont exposées ci-après :

En ce qui concerne l'échelle de majoration, le Gouvernement a voulu donner aux intéressés une garantie en ne prévoyant pas de réduction avant que l'index ne descende au-dessous de 350.

Si pour les traitements, c'est l'index moyen des prix de détail du pénultième mois antérieur à celui pour lequel le traitement est dû qui est pris en considération, il est indispensable ici, de tenir compte du fait que les pensions sont payables par trimestre et, dès lors, de se fonder sur une moyenne des index publiés pour les trois mois du pénultième trimestre civil. Ce délai est, au surplus nécessaire pour que les pensions puissent, en cas de modification, être payées à l'échéance.

Ten slotte, heeft de wet van 26 Juli 1952 op formele wijze en in uitdrukkelijke bewoeringen een einde gesteld aan de wet van 28 Juli 1926.

De terugkeer tot de wet van 1926 zou een aanzienlijke uitgave voor gevolg hebben van nagenoeg 600 miljoen frank per jaar.

Men zal gemakkelijk begrijpen dat de huidige Regering, op enkele weken van een verkiezing, geen oplossing kan geven aan een zo omvangrijk probleem door aan de aantstaande Regering de last over te laten de middelen op te zoeken om het te verwezenlijken.

Niettegenstaande de zeer zware lasten welke op het Land wegen, namelijk, is het nodig er aan te herinneren, in het domein van de landsverdediging, heeft de Regering niettemin beslist aan het Parlement een ontwerp voor te leggen waardoor een nieuwe krachtinspanning wordt gedaan ten bate van de slachtoffers van de burgerlijke en de militaire plicht.

Dat zou gebeuren, door, met ingang van 1 Juli 1954, de bedragen welke de pensioenen na de verhogingen van de wet van 26 Juli 1952 hebben bereikt, met 10 % te verhogen. Met deze nieuwe verhoging, bereikt de globale verhoging van deze pensioenen sedert 1950 van 25 tot 35 % naar gelang de categorie.

Daar anderdeels de pensioenen in kwestie thans op een zeer ingewikkelde manier worden berekend, is het in de eerste plaats van belang duidelijk de basis te bepalen welke, na met 10 % te zijn verhoogd, voortaan in alle officiële documenten, alleen zal benuttigd worden, derwijze dat elke betrokkenen zich over het bedrag van zijn pensioen rekenschap kunne geven.

De §§ 1 en 2 van het eerste artikel hebben geen andere draagwijdte. Het enig bedrag zal bij koninklijk besluit worden bekendgemaakt opdat elke aarzeling en elke misrekening zouden vermeden worden.

Waar de wedden van het Rijkspersoneel en de rust- en overlevingspensioenen automatisch veranderingen ondergaan uit hoofde van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, genieten de aan de invaliden, weduwen, wezen en ascenden- ten verleende militaire pensioenen, alsmede de vergoedingspensioenen sinds de laatste oorlog geen dergelijk mobiliteitsregime meer.

De Regering wil deze leemte vullen door aan de slachtoffers van soortgelijke schade het behoud van de koopkracht van hun pensioen te verzekeren.

Dit is het voorwerp van de §§ 3 en 4 van het eerste artikel van bijgaand ontwerp van wet. De regelen welke zij in voege willen brengen, zijn gesteund op deze welke voorkomen in het koninklijk besluit van 16 Februari 1953, houdende geldelijk statuut van het personeel der Ministeries. Er bestaat evenwel een verschil te wijten aan de aard van de pensioenen waarvan sprake en aan de beschouwingen welke hierna zullen uiteengezet worden :

Voor wat betreft de verhogingsschaal, heeft de Regering aan de betrokkenen een waarborg willen geven door geen verlaging te voorzien alvorens het indexcijfer beneden 350 daalt.

Zo het voor de wedden het gemiddeld indexcijfer der kleinhandelsprijzen is van de voorlaatste maand vóór deze waarvoor de wedde verschuldigd is, hetwelk in aanmerking wordt genomen, is het hier onontbeerlijk rekening te houden met het feit dat de pensioenen betaalbaar zijn per trimester en men zich derhalve moet steunen op een gemiddelde van de indexcijfers bekendgemaakt voor de drie maanden van het voorlaatste burgerlijk kwartaal. Deze termijn is bovendien noodzakelijk opdat de pensioenen, in geval van wijziging, op de vervaldag zouden kunnen uitbetaald worden.

Enfin, il est une autre revendication des prisonniers de guerre et des prisonniers politiques, à laquelle le Gouvernement veut également faire droit.

C'est la suppression de la deuxième révision quinquennale que la loi prévoit après 10 ans de la concession de la première pension.

L'article 2 règle cette question. Il n'en résulte pas de majoration des dépenses actuelles. Tout au plus les réductions budgétaires auxquelles ces révisions pourraient donner lieu ne se réaliseront pas, mais, d'autre part, il faut escompter une certaine économie résultant de la suppression des examens médicaux.

Ainsi sera mis au point un ensemble de mesures, que le Gouvernement a prises, après un examen minutieux de la situation et qui augmentent encore l'effort déjà considérable qu'il a fait en faveur des victimes du devoir patriotique.

L'incidence budgétaire du présent projet s'élève à environ 225,000,000 de francs par an. Pour 1954, cette incidence n'atteindra que 112,500,000 francs, puisque l'augmentation des pensions n'entrera en vigueur que le 1er juillet 1954.

Le Ministre des Finances.

A.-E. JANSSEN.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 23 janvier 1954, d'une demande d'avis sur un projet de loi « tendant :

» 1° à majorer de 10% les pensions prévues aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions militaires et les pensions de réparation et organisant la mobilité de ces pensions;

» 2° à supprimer la deuxième révision quinquennale prévue à l'article 16 des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté royal du 5 octobre 1948 »;

a donné le 25 janvier 1954 l'avis suivant :

Le projet tient compte des modifications proposées par le Conseil d'Etat le 11 janvier 1954 à la suite d'une première demande d'avis.

Dans son état actuel, le projet ne soulève plus d'observations.

La chambre était composée de

MM. :

J. SUETENS, premier président du Conseil d'Etat, président;
M. SOMERHAUSEN, conseiller d'Etat;
G. VAN BUNNEN, conseiller d'Etat;
J. VAUTHIER, assesseur de la section de législation;
L. FREDERICQ, assesseur de la section de législation;
G. PIQUET, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. SUETENS.

Le Greffier,
(signé) G. PIQUET.

Le Président,
(signé) J. SUETENS.

Pour expédition délivrée à M. le Ministre des Finances.

Le 26 janvier 1954.

Le Greffier du Conseil d'Etat.

R. DECKMIJN.

Ten slotte, is er een ander verzoek van de krijgsgevangenen en van de politieke gevangenen hetwelk de Regering eveneens wil inwilligen.

Het is de afschaffing van de tweede vijfjaarlijkse herziening welke de wet voorziet na 10 jaren van de toekenning van het eerste pensioen.

Artikel 2 regelt deze kwestie. Daaruit volgt geen verhoging voort van de huidige uitgaven. Ten hoogste zullen de budgetaire verminderingen, waartoe deze herzieningen aanleiding konden geven zich niet verwezenlijken. Langs de andere kant, mag men nochtans rekenen op een zekere besparing voortspruitende uit de afschaffing van de geneeskundige onderzoeken.

Zodoende zal dan een geheel van maatregelen welke de Regering, na een zorgvuldig onderzoek van de toestand heeft getroffen, op punt zijn gesteld, maatregelen welke de reeds aanzienlijke inspanning welke zij ten bate van de slachtoffers van de vaderlandslievende plicht heeft gedaan, nog zal verhogen.

De budgetaire weerslag van onderhavig ontwerp bedraagt jaarlijks ongeveer 225,000,000 frank. Voor 1954 zal deze weerslag nochtans slechts 112,500,000 frank belopen vermits de verhoging van de pensioenen ingaat op 1 Juli 1954.

De Minister van Financiën,

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 23^e Januari 1954 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende :

» 1° verhoging van 10% van de pensioenen voorzien bij de titel II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen en de vergoedingspensioenen en inrichting van de mobilité van deze pensioenen;

» 2° afschaffing van de tweede vijfjaarlijkse herziening voorzien bij artikel 16 van de wetten op de vergoedingspensioenen, samengeordend bij het koninklijk besluit van 5 October 1948 »;

heeft de 25e Januari 1954 het volgend advies gegeven :

Het ontwerp houdt rekening met de wijzigingen welke de Raad van State de 11^e Januari 1954 ingevolge een eerste adviesaanvraag heeft voorgesteld.

Bij de voorgelegde tekst zijn geen opmerkingen meer te maken.

De Kamer was samengesteld uit
de HH. :

J. SUETENS, eerste-voorzitter van de Raad van State, voorzitter;
M. SOMERHAUSEN, raadsheer van State;
G. VAN BUNNEN, raadsheer van State;
J. VAUTHIER, bijzitter van de afdeling wetgeving;
L. FREDERICQ, bijzitter van de afdeling wetgeving;
G. PIQUET, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. SUETENS.

De Griffier,
(get.) G. PIQUET.

Dé Voorzitter,
(get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Financiën.

De 26e Januari 1954.

De Griffier van de Raad van State,

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

§ 1. Les pensions d'invalidité compte tenu éventuellement des divers éléments qui les composent, les pensions aux veuves et orphelins, les majorations éventuelles du chef de l'existence d'enfants et les pensions ou allocations aux descendants et autres ayants droit, attribuées soit en vertu des lois sur les pensions militaires coordonnées par l'arrêté royal du 11 août 1923, soit en vertu des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948, sont fixées en un taux unique pour la tenue du Grand-Livre des pensions. Les livres que tiennent la Cour des Comptes et la Caisse nationale des pensions de la guerre sont modifiés d'office.

§ 2. Ce taux unique est fixé sur la base des pensions, indemnités ou allocations payées, toutes majorations comprises, pour le deuxième trimestre 1954.

Cette base est majorée de 10 % à partir du 1er juillet 1954, pour les pensions d'invalidité, de veuves non remariées et d'orphelins et les pensions ou allocations d'ascendants.

A cette date, un arrêté royal fixe le taux unique ainsi établi, arrondi en francs entiers, au multiple de 4 immédiatement inférieur.

§ 3. Le taux unique ainsi fixé ne varie pas aussi longtemps que l'index moyen des prix de détail pour le Royaume est supérieur à 349.9 et inférieur à 430.

Il est majoré ou réduit comme suit, lorsque l'index moyen se situe en dehors des limites ainsi fixées :

Index	Majoration	Réduction
440 à 449.9	7.5 %	—
430 à 439.9	5 %	—
340 à 349.9	—	2.5 %
330 à 339.9	—	5 %

et ainsi de suite, à raison de 2.5 % de majoration ou de réduction lorsque l'index moyen se situe dans une tranche supérieure ou inférieure de 10 points.

§ 4. L'index à considérer est constitué par la moyenne des index publiés pour les trois mois du pénultième trimestre civil précédent l'échéance.

§ 5. Dans toutes les opérations de paiement résultant de la présente loi, les fractions de franc sont négligées.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Financiën is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

§ 1. De invaliditeitspensioenen eventueel met inachtneming van de verschillende elementen waaruit zij zijn samengesteld, de weduwen- en wezenpensioenen, de gebeurlijke verhogingen wegens het bestaan van kinderen en de pensioenen of tegemoetkomingen aan de ascendenten en andere rechtverkrijgenden, toegekend hetzij krachtens de wetten op de militaire pensioenen samengeordend bij het koninklijk besluit van 11 Augustus 1923, hetzij krachtens de wetten op de vergoedingspensioenen samengeordend bij het besluit van de Regent van 5 October 1948, worden voor het houden van het Grootboek der pensioenen in een enig bedrag vastgesteld. De door het Rekenhof en de Nationale Kas voor oorlogspensioenen gehouden boeken worden ambtshalve gewijzigd.

§ 2. Dit enig bedrag wordt vastgesteld op de basis van de pensioenen, vergoedingen en tegemoetkomingen die, met inbegrip van alle verhogingen, voor het tweede kwartaal 1954 zijn uitbetaald.

Deze basis wordt verhoogd met 10 % met ingang van 1 Juli 1954 voor de invaliditeitspensioenen, de pensioenen aan de niet-hertrouwde weduwen en de wezen en voor de pensioenen of tegemoetkomingen aan de ascendenten.

Op deze datum bepaalt een koninklijk besluit het aldus vastgesteld enig bedrag, afgerond in gehele franken tot het onmiddellijk lager veelvoud van 4.

§ 3. Het aldus vastgesteld enig bedrag verandert niet zolang het algemeen indexcijfer der kleinhandelsprijs voor het Rijk hoger is dan 349.9 en lager dan 430.

Het wordt verhoogd of verlaagd als volgt, wanneer het algemeen indexcijfer buiten de aldus bepaalde grenzen komt te liggen :

Indexcijfer	Verhoging	Verlaging
440 tot 449.9	7.5 %	—
430 tot 439.9	5 %	—
340 tot 349.9	—	2.5 %
330 tot 339.9	—	5 %

en zo verder naar rato van 2.5 % verhoging of verlaging wanneer het algemeen indexcijfer in een schijf komt te liggen welke 10 punten hoger of lager is.

§ 4. Het in aanmerking te nemen indexcijfer is het gemiddelde van de bekendgemaakte indexcijfers voor de drie maanden van het voorlaatste kalenderkwartaal dat de vervaldag voorafgaat.

§ 5. Bij al de uit onderhavige wet voortvloeiende betalingsoperaties, worden de onderdelen van franken van kant gelaten.

Art. 2.

L'article 16 des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948 est modifié comme suit, pour les deuxièmes pensions périodiques qui expirent à une date postérieure au 31 décembre 1953 :

1° L'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante :

« Elles font l'objet, après 5 ans de la date à laquelle elles ont pris cours, d'une revision périodique qui porte uniquement sur le degré d'invalidité permanent évalué conformément à l'article 9. »

2° Les alinéas 3 et 4 sont abrogés.

3° Les alinéas 6, 7 et 8 sont remplacés par les dispositions suivantes :

« La pension revisée est soit consolidée à un taux inférieur, égal ou supérieur au taux primitif, soit supprimée si le degré d'invalidité indemnisable n'atteint plus le minimum prévu.

» L'intervention des Commissions des pensions de réparation prévues au § 3 de l'article 45 n'est pas requise lors de la revision périodique. »

Donné à Bruxelles, le 27 janvier 1954.

Art. 2.

Artikel 16 van de wetten op de vergoedingspensioenen samengeordend bij het besluit van de Regent van 5 October 1948, wordt als volgt gewijzigd voor de tweede periodieke pensioenen die verstrijken op een datum na 31 December 1953 :

1° Het tweede lid wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Ze maken het voorwerp uit, na 5 jaar van af hun aanvangsdatum, van een periodieke herziening uitsluitend met betrekking tot de blijvende invaliditeitsgraad, geschat overeenkomstig artikel 9. »

2° Het 3° en het 4° lid worden ingetrokken.

3° Het 6°, het 7° en het 8° lid worden door de volgende bepalingen vervangen :

« Het herziene pensioen wordt hetzij geconsolideerd op een bedrag dat lager of hoger is dan of gelijk is aan het aanvankelijk bedrag, hetzij afgeschaft indien de vergoedbare invaliditeitsgraad niet meer het vereiste minimum bereikt.

» De tussenkomst van de in § 3 van artikel 45 voorziene Commissies voor vergoedingspensioenen is niet vereist bij de periodieke herziening. »

Gegeven te Brussel, de 27° Januari 1954.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances,

A.-E. JANSSEN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën,